Valtiovarainministeriö NEUVOSTORAPORTTI VM2015-00645

BO Kulmala Vesa(VM) 17.11.2015
JULKINEN

Asia
EU; Budjettineuvoston ja sovittelukomitean kokous 13.11.2015

Kokous

Budjettineuvosto kokoontui 13.11.2015 etsimään sovintoa vuoden 2016 EU:n talousarviosta. Neuvotteluja käytiin Euroopan parlamentin edustajien kanssa samanaikaisesti kokoontuneessa sovittelukomiteassa.
Neuvosto esiintyi puheenjohtajamaa Luxembourgin johdolla varsin yhtenäisenä. Pieniä näkemyseroja jäsenmaiden kesken oli lähinnä maksumäärärahaleikkausten kohdentamisesta eri otsakkeiden kesken.

Neuvoston ja Euroopan parlamentin kannat erosivat erityisesti maksumäärärahojen tason ja marginaalin koon suhteen, kesällä saavutetun EFSI-rahoitussopimuksen noudattamisessa ja toimielinten sopimuksessa määritellyn 5 %:n henkilöstösäästötavoitteen toimeenpanosta Euroopan parlamentissa.

Yöhön jatkuneiden neuvotteluiden jälkeen osapuolet löysivät sovinnon komission valmisteleman kolmannen kompromissiehdotuksen pohjalta. Jäsenmaat hyväksyivät ratkaisun yksimielisesti. Muodollisesti päätös talousarviosta 2016 tehdään neuvostossa kirjallisella menettelyllä budjettiasiakirjojen valmistuttua. Euroopan parlamentti puolestaan äänestää talousarviosta 2016 ja lisätalousarviosta 8/2015 täysistunnossaan 23.-26.11.2015.

Budjettineuvosto kokoontui 13.11. käsittelemään EU:n talousarviota vuodelle 2016 sekä esitystä budjetin joustovälineen käyttöönotosta maahanmuuton kustannusten rahoituksessa jäsenvaltioissa ja muissa maissa. Samanaikaisesti kokoontuneessa sovittelukomiteassa haettiin sovintoa neuvoston ja Euroopan parlamentin välille em. kysymyksiin liittyen sekä lisäksi sovittelussa oli esillä lisätalousarvioesitys 8/2015. Budjettineuvoston puheenjohtajana toimi Luxembourgin finanssiministeri Pierre Gramegna.

Puheenjohtaja Gramegna avasi budjettineuvoston kokouksen todeten tavoitteenaan olevan sovinnon löytäminen talousarviosta 2016 Euroopan parlamentin kanssa näissä neuvotteluissa. Sovittelukausi jatkuu vielä 18.11. asti, mutta pyrkimyksenä todettiin olevan asian ratkaiseminen päivän sovittelukomiteassa. Sovittelukomitea, jossa myös EP:n neuvottelijat olivat mukana, kokoontui budjettineuvoston kanssa rinnakkain.

Sovittelukomitean kokouksen valmisteluissa puheenjohtaja kävi läpi neuvottelutilannetta. Komission oikaisukirjelmä 2/2016 on molempien osapuolten hyväksyttävissä, joten otsakkeissa 2 *maatalous* ja 3 *turvallisuus ja kansalaisuus* ei ollut varsinaisesti avoimia kysymyksiä. Vaikea neuvotteluissa sovittava

kysymys oli kuitenkin maksumäärärahojen taso ja marginaalin koko. Lisäksi eriäviä näkökantoja liittyi lisätalousarvio 8/2015 linkittämiseen 2016 budjettikysymyksiin, uusien sitoumuksien lisäämiseen otsakkeen 1b alla nuorisotyöllisyysaloitteelle sekä otsakkeen 1a osalta määrärahojen lisäystä niille ohjelmille, joista päätettiin viime kesän sovinnossa siirtää rahoitusta EFSI:iin. Otsakkeen 5 osalta neuvosto halusi korostaa vahvaa viestiä EP:lle siitä, että sen on toimeenpantava 5 %:n henkilöstösäästötavoitetta muiden instituutioiden tavoin.

Komission varapuheenjohtaja Georgieva oli puheenvuorossaan luottavainen sen suhteen, että molemmilta budjettivallan käyttäjiltä löytyy riittävästi kompromissihalukkuutta sovinnon löytämiseksi. Komissio kävi läpi ensimmäistä kompromissiehdotustaan, jonka pohjalta työtä jatketaan. Erityiskysymyksinä vpj. Georgieva mainitsi muun muassa otsakkeessa 1a esitetyt uudet sitoumusmäärärahat Horisontti2020-ohjelmaan, mikä ei kuitenkaan liittyisi mitenkään EFSI-rahoitukseen sekä otsakkeeseen 4 *ulkosuhteet* liittyvät määrärahakysymykset. Georgieva myös totesi komission tiedostavan neuvoston ja parlamentin eriävät tulkinnat maksumäärärahamarginaalin suuruuden osalta. Lopuksi Georgieva vahvisti komission kannan siitä, että lisätalousarviota 8/2015 ei pidä sekoittaa keskusteluun 2016 talousarviosta.

Suomen ja useimpien muiden jäsenmaiden kommenteissa korostuivat EFSI-rahoitussovinnon ja 5 %:n henkilöstösäästötavoitteen noudattaminen kaikkien instituutioiden osalta sekä yhteinen näkemys siitä, että lisätalousarviota 8/2015 ei pidä linkittää muihin kysymyksiin. Lisäksi erikseen neuvoston kantaa maksumäärärahamarginaalin osalta tuki Suomen ohella muun muassa muut nettomaksajamaat. Erityisesti osa koheesiomaista toi puolestaan esiin vastustavansa lisäleikkauksia otsakkeeseen 1b (koheesiopolitiikka) maksumäärärahamarginaalin kasvattamiseksi. Maahanmuuttokysymyksen priorisointia kehyksen puitteissa painotti Suomen lisäksi myös joukko muita samanmielisiä maita.

Sovittelukomitean kokouksessa pj kävi läpi neuvoston kannat marginaaleihin ja muihin kysymyksiin liittyen. EP:n edustajat MEP:t Arthuis, Fernandes, Deprez, Geier ja Gardiazabal Rubial totesivat EP:n vaatimukset budjettineuvotteluissa.

Aloituksen jälkeen siirryttiin kokoustauolle, jonka aikana sovittelua pyrittiin hakemaan neuvoston ja parlamentin välille. Komissio julkisti illalla toisen kompromissiehdotuksensa, jota käsiteltiin budjettineuvostossa. Se ei kuitenkaan saanut riittävää tukea, joten neuvotteluita jatkettiin. Myös neuvoston oikeuspalvelu kävi EP:n kanssa neuvotteluita erilaisten julistusten teksteistä sekä joustovälineen mobilisointipäätöksen muotoiluista.

Komission kolmas kompromissiehdotus esiteltiin noin klo 0.25 lauantain vastaisena yönä. Komission ehdotuksessa sitoumusmäärärahojen kokonaistaso oli 155 004 miljoonaa euroa ja maksumäärärahojen 143 885 miljoonaa euroa. Lisäksi esityksessä oli yhteiset julistukset nuorisotyöllisyysaloitteesta ja maksusuunnitelmasta 2016–2020 sekä 5 %:n säästötavoitteen osalta parlamentin oma julistus siitä, miten se aikoo toimeenpanna henkilöstösäästöjä. Lisäksi todettiin saavutettu yhteisymmärrys siitä, että lisätalousarvioesitys 8/2015 hyväksyttäisiin komission esittämällä tavalla. Kompromissiehdotus sai sovittelukomiteassa tuen sekä EP:lta että kaikilta jäsenmailta. Kokouksen päätteeksi sovittelukomitea piti minuutin hiljaisuuden Pariisin terrori-iskujen johdosta.

Kello 0.55 puheenjohtaja totesi budjettineuvostossa sovinnon saavutetuksi talousarviosta 2016 sekä esityksestä budjetin joustovälineen käyttöönotosta ja päätti kokouksen. Muodollisesti neuvoston päätös talousarviosta 2016 tehdään kirjallisella menettelyllä 24.11. mennessä. Euroopan parlamentti äänestää talousarviosta 2016 ja lisätalousarviosta 8/2015 lopullisesti täysistunnossaan 23.–26.11.2015.

Suomen edustajat

PE Vierros-Villeneuve ja virkamiesvaltuuskunta (erityisasiantuntija Tiala EUE, budjettineuvos Kivinen VM, erityisasiantuntija Kulmala VM, neuvotteleva virkamies Pautola-Mol VNK)

Asiakirjat
13794/15

Liitteet

Viite

Asiasanat	ECOFIN, talousarviot, Sovittelukomitea
Hoitaa	**VM**
Tiedoksi	EUE, LVM, MMM, OKM, OM, SM, STM, TEM, TPK, TULLI, UM, VNK, VTV, YM